

آبونه شماره اظہار

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، آلتی
آلمنی (۳۵) غروشدور .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، آلتی
آلمنی (۹) ذراقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنه دائره مخصوصه

اظہارات

آبونه بدلی پشیندر

§

مسلمه موافق آثار مع المنونیه قبول
اولنور . درج ایدله یازیلر اعاده
اولونماز .

الکشاف

۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامیہ در .

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر

سر محرر

ع . اشرف ارباب

محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

فی سبیل الله سزده اولدور کز . حدی تجاوز ایتمه یکر . زیرا الله حدی تجاوز ایدنلری سومز . اوناری نرده بولور ایشه کز اولدور و کز ...»
او حالده ای مسلمان عسکرلری ! سزک اوزریکزه واجب اولان شودرکه ایچکزدن کندی وطنده بولونانلر کیدوبده اللهک دشمنه تسلیم نفس ایتسونلر . آرتیق بربرکزی تمامیه سومی ، حب ریاست ، میل منفعت کی تفرقه بی موجب شیلردن کلیاً صاقینه الیسکز . بوتون عزمکز ، حرکتکز فی سبیل الله جهاده معطوف اولمیلدر . هیکز برلشهرک برال ، بر وجود کی حرکت ایللمیسکز . سزک بر اولوب محاربه ایتمه کز امر الهی به امتثال در . زیرا اونلر بزمه دین محاربه سی یامیدلر . بزى مملکتکزدن چیقارمادیلر . حالبوکه اوتیه کیلر بونلرک هپسینی یایدیلر . جناب حق ، « لاینها کم الله عن الذین لم یقاتلواکم فی الدین ولم یخرجواکم من دیارکم ان تبروهم وتقسطوا الیهن ان الله لایحب المفسطین انما ینهاکم عن الذین قاتلواکم فی الدین وخرجواکم من دیارکم وظاهروا علی اخراجکم ان تولوهم ومن یتولهم فاولئک هم الظالمون » جناب حق سزکه دین محاربه سی ایتمه یلره ، سزی یوردلر کزدن چیقارمابانلره قارشى اییلکه ، عدل ایله معامله ایتمکدن سزی نهی ایتز . جناب حق عدل ایله حرکت ایدنلری سور . الله سزی آنجق او کیسه لره قارشى دوستلق کوسترمکدن نهی ایدرکه سزکه دین محاربه سی ایتمش ، سزی مملکتلر کزدن چیقارمش و چیقارلمه کزه یاردیمده بولنمش در . بویه لرینه دوستلق کوسترنلر یوقی ایشته اونلر ظالمدرلر . « بویور یورلر . ای مسلمان عسکرلری ! ایشته بو زمان شرفکزک ، شهامتکزک استرداد ایچون اوغراشه حق زمانکزددر . بو زمان دینکزک و وطنکزک حقنی و یرمک ایچون غیرته کله جککز زمانکزددر . جناب حق معینکز و ناصر کزددر . والسلام علی من اتبع الهدی وقاتل الاعداء وخلص دینه ووطنه وحریمه وذراریه من الشفاء والرذی . »

افغانستان

غربایلر قانلر ایچنده یکدیگریله بوغوشورلر کن شرقیلر و باخصوص عالم اسلام بوهرج و مرجه قارشى لاقیدمی قاله جقارددر ؟
ایشته بودوشونجه ایله بو کون برچوق دماغلر مشغول بولونیور و بو خصوصاته دائر جرائد مختلفه ستونلرنده تصادف ایتدکاری حوادثی کال خواهش ایله اوقویورلر . بو وبوکا مماثل برطاقم سبیلر طولانیسیله شرقده عالم اسلامک مهم بررکنی اولان افغانستانک احوال و حوادثنه عائد بعض معلومات اعطاسنی مناسب کورو یورز :
افغانستانک ، غرب و شرقده بویوک نفوذ مالک ایکی بویوک وقوتلی حکومت آره سنده بولونمق حسینیه ، موقعی مهم و ناز کدر . ماضیسنده بوتون هندستانه حاکم اولان بویوک افغانستان اوزمانلرده

حیثیمزی آیاملر آلتسده چیکنه دیلر . او درجه که بسلدرکاری کرپکرینه بزدن زیاده حرمت ایدیورلر . بر کوپکی آزار لایه جقاری زمان بزم اسمزله آزار لایورلر .

معنویاتمزی او درجه بیتردیلر که مثلاً بر آدمزک مبتذل بر فاحشه نک او کنده کندی کنیدیسنی تحقیر ایدیورلر . شخصه هپج بر قیمت و یرمیور .

ای مسلمان ! بو حریفارک هر بری سنک مملکتنده ظالم ، جبار بر سلطان کیسلمش . هپج کیسه دن پرواسی یوق . افراد حکومتدن هر بری اوکا طرفدار . آرایکز باقالم : شیمدی نرده او اشرافکزکه میدان معرکه ده یوزلرجه ، بیکلرجه مزاحمه مقاومت ایدردی ؟ نرده قالدی او بویوکلر کز ، نرده قالدی او داهیلر کز که بر اشارتلیله اورتلق یرندن اویناردی ، مهابتلری یورکه دهشت القا ایدردی . وطنی ، ابنای وطنی حمایه ایدر ، امت اسلامییه یی ظلمتدن ، تجاوزدن مدافعه ده بولنورلردی ؟ زیر حمایه لرنده کی الک پست پایه بر فردک حقنی مدافعه یولنده فدای جان ایتمی کنیدیلرینه بر شرف بیلرلردی ؟ ایشته بو قهرمان مسلمانلر دینلرینی ، وطنلرینی ، ناموسلرینی ، ذریتلرینی حمایه ایچون قانلره بولاندیلر . عزت ، شهامت ، مروت کفننه بورونه رک دنیادن او یله کتیدیلر . علوی ، نزیه ، مطهر اولان روحلرینی حاکم و عادل اولان الله ذوالجلاله تسلیم ایتدکجه اللرنده کی قلنجارینی دشمنلرینه و یرمدیلر . بونلرک هپسی الله دشمنلری اولان بو غاصب ، بو متجاوز ، بو اهل طنین حریفارک ایله وقوعه کلدی .

ای مسلمان عسکرلری ! بو حریفارک بزى اولدرد کدن ، مملکتلریمزی الیزدن آلدقدن ، دینمزی ، مالمزی ، ناموسمزی ، حیایمزی بیترد کدن صکره بز حالا طوره جقمی یز ؟ نیچین مملکتلریمزی ، ماللرمزی ، دینمزی ، شرفمزی ، شوکتیمزی استرداد ایچون اونلره محاربه ایتمه لم ؟ بو خصوصه مانع ندر ؟ عجب اولوم قورقوسى می ؟ حالبوکه اونلرک کندی اولولری جهنمده ، بزم اولومز جتنده اولدینی حالده اونلر اولولردن قورقادیلر .

دیکه یکر جناب حق نه بویور یور : « ولا تنهوا فی ابتغاء القوم ان تكونوا تألمون فانهم یألمون کما تألمون وترجون من الله مالایرجون » سز او مشرکری آله کچیرمک خصوصنده که وشک طاورا نما یکرز . اکر سز آجی طویور سه کز اونلرده سزک کی آجی طویورلر . حالبوکه سز جناب حقدن اونلرک او محادقلری بر سعادتی ده امید ایدیورسکز .

بوندن باشقه اونلرک بر قسمی صایدیغمز بو فناقلری اولومدن ده اشدید دکلی در ؟ بو قدر سفاقله کچن بویه بر حیانتدن نه فائده مأمولدر ؟ جناب حق « وقاتلوا فی سبیل الله الذین یقاتلونکم ولا تعدوا ان الله لایحب المستدین و اقتلواهم حیث تقفتموهم و اخرجوهم من حیث اخرجوکم والفتنة اشد من القتل » سزکه محاربه ده بولونانلری

موجود عدم انتظام، جهالت، عطالت و اخلاق سزلق سببیه کوچوله ركه نهایت بوكونكى حاله كمش یعنی نفس افغانستان و تركستان افغانستان مركب اوله رق قالمشدر. افغانستان دونكى دوره لرنده ناخوش بر حیات یاشایوردی. فقط بو حال آنجق افغانلیرك بویوك امیری (عبدالرحمن خان ضیاء الملة والدین) حضرتلرینك عهد سلطنتلرینه قدار دوام ایدمیلدی. او غیور حکمدار مملکتی انکلیز استیلا سندن تخلیص ایتدکن صوکره افغانستانك جدی و مکمل بر اصلاحاته احتیاجنی حس ایتدی. چالیشدی، چالیشدی و او بویوك سعلیرینك، همملرینك ثمراتی اقتطافه موفق اولدی ..

بوکون اونك بویوك نامی شرقده مشهور اولدینی قدار غریبدهده مشهوردر. آورو بالیلرده اونی کوزلجه طایمشلر و اوکا (شرقک بیسارقی) دیمشدر. عبدالرحمن خان افغانستاندن (فه ثودالیه) جریانی قالدیرمه غیرت ایتدی و موفق اولدی. اونك اك بویوك غایه سی بوتون احتیاجاتی کندی ملکنده، کندی یاپدیره جنی فابریقه لرده احضار ایتک ایدی. اولاً بر حکومت ایچون اك زیاده لزومی اولان سلاح اعماله تشبث اولوندی و فابریقه کشاد ایدیلرک بوتون اسلحه و مهمات اوراده احضار اولوندی. امیر مشاورالیه داخله اعمال ایدیلان هر شیئی خارجه کنه نسبتله داهای بهالی بیله اولسه ینه پاره مملکت داخلنده قالدیغندن ممنون اولویوردی. ایسته بوصورتله افغانستان ترقیه باشلادی. او حکمدار عالیقدر اوغلی حبیب الله خان ده کنیدیسی کی یتیشدیرمکه چالیشدی، تحصیل هلمنه، تربیه عسکریه سنه اعتنا ایتدی و بویله جه بوکون افغان ملتیه خیر الحاف بر امیر براقدی.

حبیب الله خان حضرتلری ده پدیرینك چیزدیکی ترقی قروکیسی اوزرنده تمامیه یورودی، یورویور و یورویه جکدر. ایسته بوسی متادی نتیجه سی اوله رق بوکون بر افغانلی احتیاجات مهمه شك کافه سی کندی ملکنده احضار ایدیلش بولویور. افغانستانده موجود متعدد فابریقه لر احتیاجاتك قسم اعظمی حاضرلار. بوکون افغانستان تفنك، طوب، میرالیوز، باروت، دومانسز باروت یاه جق فابریقه لر مالکدر. بو فابریقه لرنده یاه جنی اسلحه و مهمات ایله آلتی، یدیوز بیک کشیلک معلم عسکردن مرکب اوردوسی تسلیح ایدمیلر جکی کی حین حاجنده بر میلیون قدار یازیلر جق کوکلی اهالی یی ده تمهیز ایدم. بیلیر. کوکلی یازیلر جق اولان بو اهالی جسارت و قهرمانلرندن باشقا ناشایقه دهده بلکه معلم عسکره رجحانلری واردر.

بو حسابدن آکلاشید یغه کوره افغانستان لزومی زماننده (۱,۷۰۰,۰۰۰) عسکر چیقارمیلیر. [افغانستانك نفوسی صوکره تحریر نفوسه نظراً، اون میلیوندر.]

اخیراً یومی غزتملرده افغانستان حقنده بر طاقم خبرلر نشر ایدیلدی. بونلردن بری: افغان - روس حدودنده روسلرک تونل حفر ایتدکری و بونی خبر آلان هرات و الیسنک بر باصقین اجرا ایدم ركه عملیه یی اتلاف و تونلی تخریب ایتدکری روایتی درکه بونی طوغری اوله رق قبول ایتمه لی یز. چونکه، روسلرک آلتنه تونل انشاسنه تشبث ایتدکری طاغ (هرات) ایله (بالا مرغاب) آره سنده بولونان و (کوبابا) اسمنی آلان طاغدرکه: روسیه دن هراته دخول ایچون بو طاغده موجود اوچ صعب المرو رکچیددن کچمک ایجاب ایدر، باشقه یول یوقدر. حالبوکه: بوکون مذکور اوچ کچید بویوك استحکام طویلرله مجهز یر آلتی استحکاملرله تحکیم اولونمشدر. افغانستانك «هرات» ی و مذکور اوچ کچیدی دولت علیه عثمانیه نك «چاناق قلعه» سی قدار مهم اولدیغندن افغانسان دایما فرصت بولاقجه اورای تحکیم و تقویه چالیشمشر. طبیعی بو حال روس ارکان حربیه سنك ده معلومی اولمش و مستقبل روس - افغان حربنده هراته عسکر دوکک ایچون مذکور واسطه یه مراجعت و توسل اولونمش، فقط له الحمد عقیم قالمشدر. چونکه روس حکومتی مذکور استحکاملره فرضاً (۳۰۰) بیک کشیلک بر اردو ایله هجوم ایتسه (۲۵۰) بیکنی غائب ایدم جکفی پک اعلا بیلیدی. روس وانکلیز حدودلرینه سوق ایدیلان عساکر افغانیه نك مقدارینه دائر نشر ایدیلان خبرلر یالکز ظن و تخمیناتدن عبارتدر. چونکه افغانستانله بوکون بینمزده طریق مخبره موجود اولمادی کی بویله میم بر خبر عسکری دخی افغانستاندن خارجه ترشح ایدم مزر. [*]

خلاصه کلام افغانستان احوالک مختصر بر اجمالیه یاه بیلیمک ایچون شو مطالعاتی بیان ایدم بیلیر: هر نه قدر بر خبر وارد اولمامشده افغانستان حکومتی الحاله هذه سفر برلکفی اعلان ایتش واردوسی حاضر لاشدر. کرچه هنوز افغانستانده شمندوفر یوق ایسه ده افغان حکومتی ایجابنده قوللانیق اوزره یوزلرجه اوتوموبیله و یوز آلتیشی متجاوز فیله مالکدر. بونکه برابر یوللرکده منتظم و دوزکون اولدیغنی سویدرسه ک لزومی آننده نقلیات عسکریه نك سهولته اجرا ایدیلر بیلر جکی آکلاشیلیر.

افغانستان هنوز نه روس ونه ده انکلتزیه اعلان حرب ایتمه مشدر. امیر حضرتلری موقع و وضعیتی ادراک ایتشلر و اوکا کوره تدابیر اتخاذ ایله مشلدر. بوکا قطعاً امینز.

افغانی زاده